



# ข่าวประชาสัมพันธ์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

๑๑๔ สุขุมวิท ๒๓ แขวงคลองเตยเหนือ เขตวัฒนา กรุงเทพฯ ๑๐๑๑๐ โทรศัพท์ ๐-๒๖๔๙-๕๐๐๐  
ภายใน ๑-๕๖๖๖ โทรศัพท์/โทรสาร ๐-๒๒๕ ๙-๖๑๗๒

ข่าวจากหนังสือพิมพ์มติชน ฉบับประจำวันวันที่ ๑๓ เดือนสิงหาคม พ.ศ.๒๕๕๘ หน้า ๒๓ มุลค่าข่าว ๓๕๙,๕๘๕.-

ศูนย์สารสนเทศและการประชาสัมพันธ์ ได้จัดระบบข่าวสื่อสิ่งพิมพ์ สนใจดูที่ <http://news.swu.ac.th/newsclips/>

**ศิลปะ**กรรมไม่เพียงแสดงความสวยงาม เพราะหากวลด้วยจิตใจก็เปรียบเป็น “ยานานเอก” ใช้รักษาบางโรคได้เช่นกัน

“ศิลปะบำบัด” จึงถูกยกเป็นการแพทย์ทางเลือกหนึ่ง ซึ่งเป็นเรื่องใหม่สำหรับคนไทย จากนั้นจะพาไปรู้จักศาสตร์นี้จากอาจารย์ชาวไทย โดย **ผศ.ดร.เลิศศิริ บวรภักติ** อาจารย์ประจำคณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (มศว) และภาคีสมาชิก สำนักศิลปกรรม สำนักงานราชบัณฑิตยสภา ซึ่งเปิดห้องจัดแสดงผลงานศิลปะน้องอธิบายอย่างเป็นที่น่าพอใจ มศว ประสานมิตร

ผศ.ดร.เลิศศิริเล่าว่า ศิลปะบำบัดเป็นการใช้กระบวนการทางศิลปะ ซึ่งใช้ทัศนศิลป์ในการวินิจฉัยประเมินข้อบกพร่องหรือสภาพปัญหาของผู้ป่วย ที่มีปัญหาสุขภาพจิตตั้งแต่ น้อยไปจนถึงขั้นรุนแรง รวมถึงผู้ที่มีสภาวะความเครียด ซึมเศร้าผู้ที่มีปัญหาด้านพฤติกรรม อารมณ์ เพื่อนำมาวิเคราะห์ประเมินผลออกแบบวิธีการบำบัดในแบบเฉพาะรายบุคคล เน้นกระบวนการทำงานศิลปะโดยไม่เน้นหลักการสนทนาระหว่างผู้ป่วยกับผู้ให้บริการ ไม่ต้องใช้ยา รักษาเหมือนรักษาโรคจิตแพทย์ แต่จะเป็นในรูปแบบจิตบำบัดด้วยศิลปะ และอาจใช้ดนตรีและศิลปะการแสดงมาประกอบด้วย

“ผู้ป่วยจะใช้ความรู้สึกภายในสร้างสรรค์ออกมาเป็นงานศิลปะ แม้เขาจะไม่มีทักษะด้านนี้ แต่เมื่อออกมาเป็นผลงานเราสามารถวิเคราะห์ได้ จากสัญลักษณ์ของภาพ องค์ประกอบของภาพ รวมถึงวิธีการสร้างสรรค์งานศิลปะอื่นๆ มาช่วย และบางรายอาจดูข้อมูลพื้นฐานประกอบ เช่น ประวัติการศึกษา ข้อมูลจากคนใกล้ชิด ผลการทำแบบสอบถาม ซึ่งแค่ 1-2 ภาพก็สามารถประเมินได้แล้ว จากนั้นจะใช้กระบวนการทางศิลปะในการบำบัดฟื้นฟูเช่นกัน เริ่มจากอธิบายให้ผู้ป่วยเข้าใจก่อนว่าต้องทำอะไรบ้าง และสอบถามความสนใจ โดยการรักษาใช้เวลา 1-2 ชั่วโมงครั้ง 2-3 ครั้ง/สัปดาห์ รักษาไปเรื่อยๆ อย่างในรายที่มีภาวะทางจิตขั้นรุนแรง อาจใช้เวลารักษานานหลายเดือนจนถึงปี ส่วนรายที่หนักเพียงปรับสภาพจิตใจอาจใช้เวลาไม่กี่เดือน”

เป็นกระบวนการที่**ผู้จิตใจที่ ผศ.ดร.เลิศศิริ** ยืนยันว่า “ใครที่เข้ามาดีทั้งหมด”



เลิศศิริ บวรภักติ

“ศิลปะบำบัดนอกจากจะใช้กับผู้ป่วยข้างต้นแล้ว ยังนำร่องส่งเสริมพัฒนาการเด็กเล็กให้เติบโตอย่างสมวัย ช่วยพัฒนาคนพิการ เด็กพิเศษ ช่วยบำบัดจิตใจผู้ป่วยระยะสุดท้าย ถือเป็นศาสตร์ที่มีประโยชน์มาก”

กระนั้น...ก็ยังไม่เป็นที่รู้จักมากนักในเมืองไทย

อ.เลิศศิริบอกว่า ปัจจุบันยังไม่มีหลักสูตรผลิตบัณฑิตสาขานี้โดยตรง ไม่มีมาตรฐานวิชาชีพ ไม่มีการรับรองศาสตร์นี้เป็นเอกเทศต่างจากกลุ่มประเทศพัฒนาแล้ว เช่น สหรัฐ

## ถอดรหัสใจ

# ใส่ ‘ศิลปะ’ สมานชีวิต



อเมริกา แคนาดา กลุ่มประเทศยุโรป หรือใกล้ตัวคือสิงคโปร์ เขาใช้ศิลปะบำบัดอย่างแพร่หลาย มีหลักสูตรเปิดสอนในมหาวิทยาลัยของรัฐ มีการรับรองมีมาตรฐานจนเป็นวิชาชีพหนึ่งที่สมบูรณ์ และมีรายได้ดี ทำงานในโรงพยาบาลเทียบเท่ากับจิตวิทยา นักจิตบำบัด

และนั่นคือเหตุผลให้ ผศ.เลิศศิริปักธงจะทำให้ ศิลปะบำบัดเป็นที่ยอมรับของคนไทยและถูกรับรองจากหน่วยงานรัฐให้ได้

“ที่เริ่มแล้วคือการจัดประชุมวิชาการนานาชาติด้านศิลปะบำบัดเป็นครั้งแรก และไทยเป็นเจ้าของภาพเมื่อต้นเดือนมิถุนายนที่ผ่านมา ซึ่งมี 8





ประเทศอาเซียนและกลุ่มประเทศพัฒนาแล้วมาถ่ายทอดและแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ ถือว่าได้รับความสนใจมากในกลุ่มประเทศอาเซียน ทั้งเป็นเหมือนความหวังความมั่นใจการผลักดันให้ศิลปกรรมบำบัดเป็นที่ยอมรับและได้รับการรับรองได้ ขณะที่จากนี้ผมกำลังจัดตั้งสมาคมนักศิลปกรรมบำบัด ทำหน้าที่เหมือนสภาวิชาชีพที่จะมากำหนดมาตรฐานคุณภาพ คู่ขนานกันไปคือการเปิดหลักสูตรสอนเป็นเอกเทศในมหาวิทยาลัย อย่างไรก็ตาม อยากรู้ให้ระบบสวัสดิการรักษายาบาลครอบคลุมการบริการรักษายาบาลฟรีด้วยวิธี

ศิลปกรรมบำบัดด้วย เพื่อให้ประชาชนได้เข้าถึง”

ผศ.เลิศศิริมีคำแนะนำถึงชาวเมืองที่มีภาวะความเครียดว่า สภาพแวดล้อมที่สวยงามช่วยได้ เช่น ความงามจากธรรมชาติ สถานที่ที่เน้นรสนิยมทางศิลปะและงานออกแบบ หากรู้สึกอึดอัดก็ลองเปลี่ยนดูจะช่วยให้ส่วนหนึ่ง แต่ก็ไม่ถึงขั้นเป็นศิลปกรรมบำบัดที่ควรต้องเข้ารับบริการโดยตรง ก็จะย้อนกลับไปที่สวัสดิการการบริการรักษายาบาลฟรี แม้ค่ารักษาอาจไม่แพง แต่รัฐต้อง

เข้าใจว่าอาการป่วยทางกายส่วนหนึ่งเกิดจากการป่วยทางจิต ฉะนั้นหากประชาชนมีทางเลือกนอกจากไปพบจิตแพทย์ และเข้าถึงบริการได้ เขาก็จะมีสุขภาพจิตดี เป็นประชากรที่มีศักยภาพได้

“ศาสนาที่ยึดเหนี่ยวอาจทำให้มนุษย์อยู่รอดถึงทุกวันนี้ แต่จากนี้ศาสนาอย่างเดียวยังคงไม่พอแล้ว การจะพัฒนาคนจะต้องมีศาสตร์บางอย่างมาพัฒนาคนควบคู่ด้วย ศิลปกรรมบำบัดก็เปรียบเหมือนวัคซีนป้องกันสุขภาพจิต เป็นศาสตร์บำบัดที่เน้นวิทยาศาสตร์ เหตุผล ปรัชญา และจิตวิเคราะห์ ไม่ใช่เพียงงานศิลปะ ที่เน้นรูปธรรม นามธรรม” ผศ.เลิศศิริกล่าวทิ้งท้าย